

prima instanță, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
judecător: V. Holban
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Panov, M. Anton, A. Bostan

dosarul nr. 2ra-1303/2017

Î N C H E I E R E

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Iuliana Oprea, Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Modval Ion, în interesele recurentului Roșioru Nicolai, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roșioru Nicolai împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova și procurorul în Procuratura sec. Botanica mun. Chișinău, Harti Vladislav, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat în rezultatul tragerii ilegale la răspundere penală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017 prin care au fost admise apelurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, Harti Vladislav, avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, fiind casată hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 06 iulie 2016, și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2016 Roșioru Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiție al RM și Procurorul în Procuratura sec. Botanica, mun. Chișinău, Harti Vladislav, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului cauzat în rezultatul tragerii ilegale la răspundere penală.

În motivare acțiunii reclamantul a indicat că, la 07 octombrie 2013 de către SUP a IPs Botanica, ofițer de urmărire penală V. Damir, a fost pornită cauza penală nr. 2013421871, pentru faptele calificate prevăzute de art. 187, alin. (2), lit. e) și f) Cod penal, în baza plângerii Oxanei Astahova din 03 octombrie 2013.

La 11 octombrie 2013 de către SUP a IPs Botanica, a fost pornită urmărirea penală nr. 2013421893 pe semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 187, alin. (2), lit. e) și f) Cod penal, în baza plângerii Olesei Asimakis din 11 octombrie 2013.

La 12 octombrie 2013, Roșioru Nicolai a fost recunoscut în calitate de bănuit în ambele cauze penale.

Tot, la 12 octombrie 2013, ora 15:30 min, în baza procesului verbal de reținere Roșioru Nicolai a fost reținut pe un termen de 72 ore, iar prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2013 în privința lui Roșioru Nicolai a fost aplicata măsură preventiva sub forma de arest preventiv și eliberat mandat de arest pe un termen de 20 zile.

Ulterior, arestul preventiv în privința acestuia a fost prelungit prin încheierile Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău la 31 octombrie 2013 - pentru 20 zile, la 19 noiembrie 2013 - pentru 20 zile; la 09 decembrie 2013 - pentru 30 zile și la 03 ianuarie 2014 - pentru 20 zile.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura sec. Botanica, mun. Chișinău, Harti Vladislav din 27 decembrie 2013, cauzele penale au fost conexate într-un singur dosar cu nr. 2013421871.

La 30 decembrie 2013 de către procurorul din cadrul Procuraturii Botanica, mun. Chișinău, Harti Vladislav, Roșioru Nicolai a fost pus sub învinuire conform art. 187, alin. (2), lit. e) și f) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2014 în privința lui Roșioru Nicolai a fost prelungita durata ținării sub arest pe un termen de 90 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 aprilie 2014 în privința lui Roșioru Nicolai a fost prelungita durata ținării sub arest pe un termen de 90 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iulie 2014 a fost respins ca neîntemeiat demersul procurorului Harti Vladislav privind prelungirea duratei ținării sub arest pe un termen de 90 zile și admisa cererea avocatului Modval Ion privind înlocuirea măsurii preventive în privința lui Roșioru Nicolai, înlocuindu-se arestul preventiv cu obligarea de a nu părăsi localitatea, iar inculpatul a fost eliberat imediat din sala de ședința.

Mai indică reclamantul că s-a aflat în arest preventiv pe perioada 12 octombrie 2013 până la 29 iulie 2014 - 291 zile, și 165 zile pentru perioada 13 iunie 2015 ora 12:00 – 24 noiembrie 2015, iar în total a fost privat de libertate pe un termen de 456 zile, echivalentul a 1 an și 3 luni.

Solicită reclamantul admiterea cererii de chemare în judecată și dispunerea încasării din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Roșioru Nicolai a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și a cheltuielilor de judecată, precum și obligarea procurorului din cadrul Procuraturii sec. Botanica, mun. Chișinău, Harti Vladislav, să aducă scuze oficiale în numele statului, în forma scrisă, pentru atragerea lui ilegală la răspundere penală.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 iulie 2016 s-a admis parțial acțiunea și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul

Ministerului Justiției în beneficiul lui Roșioru Nicolai prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2000 lei, în rest pretențiile fiind respinse.

La 07 iulie 2016, Procuratura Generală a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

La 08 iulie 2016, Harti Vladislav a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând instanței casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

La 11 iulie 2016, avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei, precum și a obliga procurorul Harti Vladislav din cadrul Procuraturii Generale a RM să aducă scuze oficiale în numele statului, în formă scrisă reclamantului pentru atragerea ilegală la răspundere penală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017 s-au admis apelurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, Harti Vladislav, avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 iulie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărârea prin care s-a admis parțial acțiunea.

S-a obligat procurorul din cadrul Procuraturii sect. Botanica, mun. Chișinău, Harti Vladislav să aducă lui Roșioru Nicolai scuze oficiale din numele statului, în formă scrisă pentru atragerea ilegală la răspundere penală.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în contul lui Roșioru Nicolai prejudiciul moral în cuantum de 20 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 2 000 lei. În rest cerințele s-au respins.

La 24 martie 2017, avocatul Modval Ion, în interesele recurentului Roșioru Nicolai a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat legea, cu încălcarea normelor de drept material.

Menționează avocatul Modval Ion, în interesele recurentului Roșioru Nicolai că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au ținut cont de prevederile art. 11 a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral. Totodată a invocat și art. 1405, alin. (1), art. 1422, alin. (1), art. 1423 Cod civil.

La fel a indicat că comparând practica națională cât și practica CEDO în cauzele privind acordarea despăgubirilor persoanelor prejudiciate prin acțiunile ilicite

ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, Roșioru Nicolai urma să beneficieze de o compensare a prejudiciului moral într-o sumă mult mai mare.

La 27 martie 2017, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel eronat a interpretat prevederile legii speciale și s-a contrazis atunci când a conchis că, încarcerarea și limitarea dreptului de liberă circulație, în cazul lui Roșioru Nicolai, deși a fost aplicată conform Legii procedural penale, nu scutește statul de răspundere pentru aplicarea măsurilor preventive în privința reclamantului, ori potrivit art. 1 din Legea nr. 1545, această lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

S-a mai menționat în recurs că în speță nu au fost prezentate probe concrete privitor la acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ori acte care ar confirma anularea actelor emise de către procuror și acțiunile întreprinse de către acesta la faza urmăririi penale pe motivul ilegalității.

La 05 iunie 2017, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-au invocat prevederile art. 3, alin. (1), lit. a) a Legii nr. 1545. Mai mult ca atât, menționează că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului.

Indică recurentul că Roșioru Nicolai nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, or, toate argumentele invocate poartă un caracter declarativ și lipsite de suport probatoriu.

Relatează că, cerința în ce privește acordarea prejudiciului moral este neîntemeiată deoarece prezenta cauză nu întrunește condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545.

Potrivit art. 11 din Legea nr. 1545, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii

obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432, alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433, lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432, alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de avocatul Modval Ion în interesele recurentului Roșioru Nicolai, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de avocatul Modval Ion, în interesele lui Roșioru Nicolai, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

